Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/4052

12.7.2024

# Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

# Ochrana demokracie pred dezinformáciami

## (stanovisko z vlastnej iniciatívy)

(C/2024/4052)

Spravodajcovia: **John COMER**

**Carlos Manuel TRINIDADE**

| | |
|---|---|
| Poradcovia | Frank ALLEN (za pána COMERA)<br>Paulo PENA (za pána TRINDADEHO) |
| Rozhodnutie plenárneho zhromaždenia | 13.12.2023 |
| Právny základ | článok 52 ods. 2 rokovacieho poriadku |
| Príslušná sekcia | sekcia pre dopravu, energetiku, infraštruktúru a informačnú spoločnosť |
| Prijaté v sekcii | 4.4.2024 |
| Prijaté na plenárnom zasadnutí | 24.4.2024 |
| Plenárne zasadnutie č. | 587 |
| Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa) | 161/0/2 |

## 1. Závery a odporúčania

1.1. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) vyjadruje v tomto stanovisku obavy v súvislosti s rozsahom a šírením dezinformačných kampaní v celej Európskej únii pred voľbami v roku 2024. Nadväzuje v ňom na svoje predchádzajúce stanoviská o akčnom pláne proti dezinformáciám ([1]) ([2]).

1.2. Vyzýva európske inštitúcie, aby sa urýchlene zamysleli nad tým, aké faktory naďalej umožňujú, aby dezinformácie a misinformácie ohrozovali slobodné verejné prejavy a aby vyvolávali polarizovanú diskusiu, v ktorej nenávisť prevažuje nad faktickými informáciami.

1.3. Navrhuje, aby sa Európska komisia, Rada a všetky členské štáty zapojili do viacfaktorovej stratégie, ktorá posilní všetky predchádzajúce opatrenia na boj proti dezinformáciám, pričom treba sprísniť predpisy s cieľom zabrániť tomu, aby boli digitálne platformy využívané organizovanými falošnými identitami; umožniť občanom vybrať si, ako využívajú sociálne médiá a digitálne platformy bez súčasného monopolu metód „kapitalizmu dohľadu“ ([3]), a prijať spoločné opatrenia na zabezpečenie kvality a pluralizmu, ktoré žurnalistika potrebuje, aby bola prvou hradbou proti dezinformáciám.

1.4. Vzhľadom na to, že existujú všetky technologické prostriedky na boj proti dezinformáciám, je nevyhnutá jasná stratégia zahŕňajúca všetky rozličné nebezpečenstvá, na ktoré môžeme naraziť na internete, dezinformácie, hybridné hrozby a kybernetickú bezpečnosť. Táto stratégia sa musí prijať pri plnom rešpektovaní našich základných demokratických hodnôt, ako je sloboda prejavu. Súkromné záujmy nemôžu presahovať verejný záujem.

([1]) Ú. v. EÚ C 228, 5.7.2019, s. 89.
([2]) Ú. v. EÚ C 152, 6.4.2022, s. 72.
([3]) Zuboff, Shoshana *The Age of Surveillance Capitalism – The fight for a human future at the new Border of power*, Profile Books Ltd., 2019.

1.5. Žiada Európsku komisiu, aby zaručila, že informácie budú k dispozícii nezávisle od krízy obchodného modelu, ktorá zasiahla médiá. Zo všetkých štúdií vyplýva, že Európa má problém s pluralizmom v médiách ([4]). Nevyhnutným prvým krokom na zabezpečenie toho, aby pluralizmus nezávisel od prísnych trhových pravidiel, je uznať žurnalistiku ako európsky verejný statok, ako navrhuje UNESCO ([5]). Redakčná sloboda novinárov, ako aj ich bezpečnosť a prístup k zdrojom informácií majú zásadný význam.

1.6. Požaduje, aby sa po dôkladnom preštudovaní verejných politík týkajúcich sa financovania médií prijali legislatívne opatrenia, ktoré zaručia, že systém verejnoprávnych médií bude primerane financovaný a nezávislý. V záujme zabezpečenia pluralizmu je potrebné chrániť aj práva nezávislých médií.

1.7. Odporúča, aby Komisia v tejto súvislosti preskúmala možnosť vytvorenia európskeho spravodajského kanála dostupného na rôznych platformách a vo všetkých národných jazykoch s nezávislou redakčnou angažovanosťou, vďaka ktorému by európski občania mali prístup k informáciám, ktoré potrebujú na prijímanie informovaných rozhodnutí.

1.8. Žiada Európsku komisiu, aby vypracovala plán, ktorý zabezpečí kvalitu informácií na miestnej a regionálnej úrovni.

1.9. Podporuje zavádzanie nástrojov, ktoré podnecujú spoluprácu medzi celoštátnymi, regionálnymi a miestnymi spravodajskými médiami v Európe.

1.10. Žiada Európsku komisiu, aby vyhodnotila vplyv súčasných predpisov, ktoré sa vzťahujú na sociálne médiá a digitálne platformy, pokiaľ ide o dezinformácie, a prijala potrebné legislatívne opatrenia na zabezpečenie ich účinnosti.

1.11. Považuje za nevyhnutné preskúmať súčasné predpisy týkajúce sa cielenej reklamy, pričom požaduje väčšiu ochranu, pokiaľ ide o zhromažďovanie údajov o jednotlivcoch. V budúcich revíziách právnych predpisov o ochrane údajov sa musí riešiť zber osobných údajov sociálnymi médiami a digitálnymi platformami, ktorý v mnohých prípadoch prebieha bez informovaného súhlasu ich používateľov.

1.12. Žiada Komisiu a Európsky parlament, aby vyzvali digitálne spoločnosti, aby zverejňovali svoj zoznam všetkých typov údajov používateľov, ktoré zhromažďujú sociálne médiá/platformy. V prípade, že to spoločnosti neurobia dobrovoľne, EÚ by mala v tejto súvislosti prijať právne predpisy na ochranu občanov.

1.13. Navrhuje, aby právne predpisy EÚ obsahovali kapitolu o možnosti výberu, pokiaľ ide o navrhovanie algoritmov. Občania by mali mať možnosť súhlasiť s parametrami algoritmov alebo ich odmietnuť. S cieľom vyvážiť práva duševného vlastníctva spoločností a základné práva občanov by všetky sociálne médiá/platformy mali svojim používateľom umožňovať rôzne algoritmické možnosti. Inštitúcie sociálneho záujmu by mali mať možnosť predkladať týmto sieťam/platformám alternatívne návrhy algoritmov, ktoré by mohli ponúknuť iný model organizovania informačných tokov, reklamy a zhromažďovania údajov.

1.14. Navrhuje, aby Komisia regulovala pretrvávajúci problém manipulácie s identitou na digitálnych platformách. Identifikovanie botov zahraničného pôvodu a botov vystupujúcich ako osoby by malo byť právnou požiadavkou.

([4]) https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor-2023/.

([5]) Verejné statky sa vo všeobecnosti definujú ako služby alebo komodity dostupné pre všetkých v spoločnosti bez výnimky. Patria medzi ne zdravotná starostlivosť a vzdelávanie (a podporné inštitúcie), cesty, pouličné osvetlenie a parky. Všetci občania majú prístup k verejným statkom a/alebo majú z nich prospech. Vo väčšine prípadov je zabezpečovanie verejných statkov nákladné a poskytuje malú finančnú návratnosť. Hoci poskytovanie dostupných verejných statkov normálne nie je finančne ziskové, spoločnosť ako celok uznáva a oceňuje výhody, ktoré sú s nimi spojené. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380618.

1.15. Odporúča, aby Európska komisia predložila súbor podmienok na prístup k sociálnym médiám a digitálnym platformám, čím by sa obmedzilo používanie falošných identít bez toho, aby boli ohrozené práva na anonymitu a ochranu oznamovateľov, ktoré zaručujú súčasné európske právne predpisy v záujme komplexného úsilia o zabezpečenie mediálnej gramotnosti, kultúry a nástrojov demokracie, a to nielen na všetkých úrovniach vzdelávania, ale aj so zameraním na všetky vekové skupiny a menšiny. Vo Fínsku sú nástroje na podporu kritického myslenia neoddeliteľnou súčasťou vzdelávacieho systému od materských škôl až po vysoké školy. To pripravuje mladých ľudí na boj proti všetkým zdrojom dezinformácií. Takýto systém by sa mal uplatňovať v celej EÚ.

1.16. Požaduje vypracovať štúdiu, v ktorej sa zhromaždia údaje o súčasnej miere speňažovania dezinformácií v sociálnych médiách a na digitálnych platformách, pričom sa vykoná aj analýza. Právne predpisy EÚ by nemali umožňovať, aby sa manipulácia a nenávistné prejavy premieňali na zisk.

1.17. Pripomína Európskej komisii a Rade, že dezinformácie sú tiež dôsledkom politického nezáujmu. Už desaťročia sme svedkami neustáleho prehlbovania nerovností v príjmoch, bohatstve a medzi jednotlivými územiami, čo vedie k rozkolu v spoločnosti a vzniku samostatných spoločenstiev, ktorých presvedčenie sa ešte posilňuje vďaka používaniu vlastných špecifických digitálnych sietí. Zraniteľní ľudia, ktorí v dôsledku tohto vývoja prehrávajú, sú jednoduchým cieľom určitých druhov dezinformácií. EHSV odporúča, aby sa v záujme riešenia tohto problému posilnili všetky politiky EÚ.

1.18. Upozorňuje európske orgány na naliehavú potrebu posúdiť riziká závislosti, ktoré sociálne médiá a digitálne platformy vytvárajú v zraniteľných skupinách našich spoločností, a regulovať komerčné využívanie umelej inteligencie a algoritmov s cieľom nezvyšovať toto riziko.

## 2. **Úvod**

2.1. Dezinformácie možno definovať ako nepravdivé, nepresné alebo zavádzajúce informácie zámerne vytvorené a šírené s cieľom oklamať verejnosť a ovplyvniť verejnú mienku. Misinformácie možno definovať ako nepravdivé alebo nepresné informácie vrátane nepotvrdených informácií a klebiet šírených bez zlého úmyslu.

2.2. Dezinformácie na internete predstavujú veľkú hrozbu pre demokracie. Narúšajú dôveru v inštitúcie a médiá a poškodzujú demokracie. Dezinformácie na internete vedú k tomu, že niektorí ľudia veria v bizarné konšpirácie.

### Vznikajúce problémy

2.3. V dôsledku vzostupu umelej inteligencie sa vyvinuli nové formy dezinformácií a misinformácií, pri ktorých sa automatizovanými prostriedkami, najmä algoritmami umelej inteligencie, využíva umelá tvorba, manipulácia a úprava údajov, ako aj multimédiá s cieľom zavádzať alebo meniť pôvodný význam.

2.4. Deepfakes využívajú silné techniky strojového učenia a umelej inteligencie na manipuláciu a vytváranie vizuálneho a zvukového obsahu s potenciálom zámerne zavádzať milióny ľudí šírením falošných správ, hoaxov a finančných podvodov.

2.5. Dezinformačné príbehy možno niekedy kategorizovať ako falošné správy používané na účely propagandy a zámerne zostavené tak, aby zavádzali a podkopávali demokratické normy.

2.6. Dezinformácie sa často používajú na diskreditáciu opačných názorov úmyselným skresľovaním a propagáciou falošných konšpiračných teórií.

2.7. Najočividnejší spôsob, akým dezinformácie narúšajú a podkopávajú demokratickú diskusiu, je presviedčanie ľudí, aby verili veciam, ktoré nie sú pravdivé.

2.8. Dezinformácie a misinformácie nie sú novými javmi. Sociálne médiá však zásadným spôsobom zmenili ich šírenie.

2.9. Dezinformácie sa používajú na oslabenie integrity a spôsobilosti demokratických spoločností, vlád a verejných činiteľov.

**Politické vplyvy**

2.10. Dezinformácie sú jedným zo základných nástrojov pre obhajcov autokratických režimov v súčasnom politickom boji medzi nimi a obhajcami demokracie a slobody. V dejinách vojen jeden zo súperov vždy využíval tvorbu tzv. „protiinformácií“, aby zasial nezhody, slabosti alebo pochybnosti o základni spoločenskej podpory svojho protivníka.

2.11. Masívny dezinformačný proces, ktorý v súčasnosti prebieha v demokratických režimoch a v ktorom sa používa najmodernejšia komunikačná technológia, je súčasťou rovnakej logiky a má rovnaký cieľ – vyhrať zápas medzi obhajcami demokracie a obhajcami autokracie.

2.12. Tento proces proti demokracii vedú krajne pravicové sily a iné extrémistické hnutia. Súčasným nebezpečenstvom pre demokracie sú práve tí, ktorí nerešpektujú liberálne demokracie, medzinárodné vzťahy upravené Chartou Organizácie Spojených národov, ľudské práva, európsku integráciu, sociálny štát a dohovory Medzinárodnej organizácie práce. Týmto spôsobom títo aktéri, niekedy s podporou autokratických štátov, zasiahli do demokratických volieb, čo malo negatívne dôsledky.

2.13. Boj proti dezinformáciám je preto jedným z najdôležitejších frontov v širšom zápase, ktorý v súčasnosti prebieha medzi obhajcami slobody a demokracie a autokratickými politickými silami. Ak má teda demokracia vyhrať tento zásadný boj, sú potrebné rozhodné opatrenia a sú potrebné značné zdroje.

**Boj proti dezinformáciám**

2.14. V záujme bojovať proti tejto dezinformačnej hrozbe musia demokratické štáty dôrazne podporovať stratégie mediálnej gramotnosti, ktoré dokážu poskytnúť občanom, a to najmä mladým ľuďom a seniorom, nástroje na rozlišovanie medzi informáciami získanými metódou empirického skepticizmu a konšpiračnými teóriami, ktoré podkopávajú dôveru verejnosti.

2.15. Demokracie na celom svete čelia záplave dezinformácií a zahraničnému zasahovaniu, ktoré majú potenciál destabilizovať demokratické inštitúcie a prehĺbiť rozdiely v spoločnosti, čo oslabuje dôveru občanov v demokratické inštitúcie.

2.16. Aktéri so zlými úmyslami vytvárajú falošnú identitu na sociálnych médiách s cieľom zamerať sa na konkrétne skupiny (napr. konkrétne rasové skupiny alebo osoby určitej sexuálnej orientácie) a vyvolať v spoločnosti rozkoly a konflikty.

2.17. Trollovia často používajú verbálnu agresiu a nenávistné prejavy, pričom rasistický alebo mizogynistický jazyk vyvoláva premyslené turbulencie a polarizáciu v demokratickom procese.

2.18. V prieskume Eurobarometra (2018) 83 % respondentov uviedlo, že falošné správy predstavujú nebezpečenstvo pre demokraciu a sú obzvlášť znepokojení úmyselnými dezinformáciami zameranými na ovplyvňovanie volieb a prisťahovaleckých politík.

2.19. V mnohých členských štátoch predstavujú vážny problém dezinformácie, ktoré sa týkajú všetkých menšín.

2.20. Mnohé dezinformácie sa zameriavajú na ľudí a skupiny s cieľom posilniť ich ideologické presvedčenie. Široké sledovanie histórie vyhľadávania na internete jednotlivcov umožňuje šíriteľom dezinformácií spoznať preferencie a zmýšľanie ľudí.

2.21. Šíriteľmi dezinformačných kampaní môžu byť aj vlády. Ruská vláda viedla vo svojej vojne na Ukrajine dezinformačnú kampaň. Konšpiračné teórie o pandémii COVID-19 a manipulácia s informáciami počas referenda o brexite poukázali na dôsledky dezinformácií a falošných naratívov, ktoré viedli k rozsiahlemu narušeniu dôvery v demokratické inštitúcie.

2.22. Dezinformácie, ktoré vo voľbách v roku 2020 podporil Donald Trump, keď tvrdil, že mu vo voľbách ukradli víťazstvo, viedli k vážnej politickej destabilizácii v USA.

2.23. Samotné sociálne platformy a rôzne regulačné orgány neboli úspešné pri kontrole dezinformácií a misinformácií na internete. EHSV navrhuje, aby Komisia preskúmala, akým spôsobom možno riešiť tento problém, vrátane zavedenia legislatívnych opatrení.

## 3. **Všeobecné pripomienky**

3.1. Demokracia v EÚ musí reagovať na veľké výzvy, od rastúceho extrémizmu a zasahovania do volieb až po hybridné hrozby.

3.2. Európske stredisko pre monitorovanie digitálnych médií (EDMO), ktoré by sa malo posilniť, slúži ako centrum pre overovateľov faktov, akademických pracovníkov a iné súvisiace zainteresované strany a je nezávislé od verejných orgánov vrátane Komisie. Zameriava sa na lepšie odhaľovanie dezinformácií na internete a pomoc občanom, aby na ne dokázali reagovať.

3.3. V roku 2020 EÚ spustila akčný plán pre európsku demokraciu a v roku 2023 naň nadviazala balíkom opatrení v oblasti obrany demokracie.

3.4. Hlavným cieľom týchto návrhov je vybudovať v členských štátoch kapacity na riešenie rizík spojených s voľbami, dezinformáciami a kybernetickými hrozbami.

3.5. Akt o digitálnych službách sa od augusta 2023 uplatňuje na veľmi veľké sociálne platformy a od februára 2024 sa bude vťahovať na všetky platformy. Chráni spotrebiteľov a ich základné práva na internete tým, že stanovuje jasné a primerané pravidlá. Jeho cieľom je zmierniť systémové riziká, ako sú manipulácia s údajmi alebo dezinformácie.

3.6. Európsky akt o slobode médií je tiež pozitívnym pokusom Komisie regulovať pluralizmus médií a slobodu informácií v čase, keď kríza obchodného modelu médií ohrozuje žurnalistiku a spôsob overovania faktov. Ochrana redakčnej slobody novinárov, ochrana ich práva na prístup k zdrojom informácií, ochrana ich integrity a zaistenie ich bezpečnosti sú základnými aspektmi ochrany slobody informácií, ktoré musí Európska únia vždy zabezpečiť.

3.7. Slobodná a nezávislá žurnalistika by sa mala vyhlásiť za európsky verejný statok, keďže významným spôsobom podporuje slobodnú verejnú diskusiu a individuálne informované rozhodnutia.

3.8. EHSV zastáva názor, že všetky tieto návrhy predstavujú pozitívne kroky v snahe bojovať proti dezinformáciám. Je však otázne, či tieto návrhy zachádzajú dostatočne ďaleko na to, aby vyriešili tento problém.

## 4. **Osobitné pripomienky**

### 4.1. *O verejnoprávnych médiách*

4.1.1. EÚ stále nemá spoločnú „verejnú mienku“, ktorá by rámcovala spoločnú diskusiu o politikách týkajúcich sa všetkých členských štátov. Európsky projekt je tak zraniteľný voči nacionalistickým predsudkom. Jedným z našich cieľov do budúcnosti by malo byť budovanie silnej, spoločnej a transparentnej verejnej diskusie, ktorá sa vyhýba stereotypom. Prvým krokom by mohlo byť uvažovanie o podpore celoeurópskych viacjazyčných informačných kanálov.

4.1.2. Verejnoprávne médiá majú zásadný význam. Musia byť financované z verejných zdrojov a musia byť nezávislé od vlády. V prípade autoritárskych režimov to môže byť problematické. Na zabezpečenie rovnováhy vo verejných komentároch a politických otázkach sú tiež potrebné nezávislé médiá. Dôležitú úlohu zohrávajú aj tradičné médiá.

4.2. *O účasti občanov a občianskej spoločnosti na boji proti dezinformáciám*

4.2.1. Misinformácie a dezinformácie sú osobitne zamerané na ľudí, ktorí sa cítia odcudzení od spoločnosti. Musíme vybudovať spravodlivejšiu a vyváženejšiu spoločnosť, v ktorej budú mať ľudia pocit, že sú súčasťou skutočného spoločenstva, a zmenšiť sociálne a hospodárske rozdiely v našej spoločnosti.

4.2.2. EHSV súhlasí s názorom Komisie, že komplexná reakcia na dezinformácie si vyžaduje aktívnu účasť organizácií občianskej spoločnosti vrátane EHSV.

4.2.3. Vzhľadom na mimoriadne negatívny/zničujúci vplyv dezinformácií na európsku občiansku spoločnosť sa EHSV musí neustále zapájať do práce zameranej na boj proti tomuto vplyvu. EHSV bude apelovať na všetky hospodárske a sociálne výbory členských štátov, aby sa tiež aktívne zapájali do tejto činnosti vo vlastnej krajine v prospech demokracie a proti dezinformáciám.

4.3. *O platformách a algoritmoch*

4.3.1. Platformy sociálnych médií neprijímajú dostatočné opatrenia na odstránenie dezinformácií. Je potrebné zvážiť niekoľko regulačných oblastí:

4.3.2. Spoločnosti pôsobiace v oblasti sociálnych médií musia byť povinné zverejňovať presné informácie o sponzoroch reklamy. Takisto by sa mala ďalej regulovať cielená reklama.

4.3.3. Sociálne médiá a platformy by mali od svojich používateľov získať informovaný súhlas so zhromažďovaním údajov. Príslušné orgány by mali považovať zhromažďovanie osobných údajov sociálnymi médiami a digitálnymi platformami bez informovaného súhlasu ich používateľov za právny problém. Digitálne spoločnosti by mali zverejniť zoznam všetkých typov údajov používateľov, ktoré zhromažďujú sociálne médiá/platformy.

4.3.4. Občania by tiež mali mať možnosť súhlasiť s parametrami algoritmov alebo ich odmietnuť. S cieľom vyvážiť práva duševného vlastníctva spoločností a základné práva občanov by všetky platformy mali svojim používateľom umožňovať rôzne algoritmické možnosti. Inštitúcie sociálneho záujmu by mali mať možnosť predkladať týmto sieťam/platformám alternatívne návrhy algoritmov, ktoré by mohli ponúknuť iný model organizovania informačných tokov a zhromažďovania údajov.

4.3.5. Identifikovanie botov zahraničného pôvodu a botov vystupujúcich ako osoby by malo byť právnou požiadavkou. Zásadnou otázkou je odstránenie nedôveryhodných účtov a predstieraných osôb.

4.3.6. Anonymné online účty by nemali byť povolené, s výnimkou prípadov, keď zaručujú základné práva, ako je súkromný život a ochrana osobných údajov na základe výkladu európskych právnych predpisov, ktorý posúdil Európsky súdny dvor.

4.3.7. Používatelia digitálnych platforiem by mali mať právo používať anonymné profily len v prípadoch stanovených v súčasných právnych predpisoch, ako napríklad smernica o oznamovateľoch.

4.3.8. V rámci opatrení transparentnosti by sa malo zvážiť online prihlasovanie pre prístup k časti alebo k celému internetu. Prístup k účtom v sociálnych médiách by mali mať len identifikovaní ľudia.

4.3.9. Všetky platformy by mali stanoviť bezpečné a transparentné pravidlá prihlasovania, aby jedna osoba/organizácia/inštitúcia mohla mať len jeden profil.

4.4. *O hybridných hrozbách*

4.4.1. Hybridné hrozby sú čoraz sofistikovanejšie a ťažšie sa odhaľujú, pretože využívajú rôzne druhy nástrojov a organizačných opatrení.

4.4.2. Podľa strediska EÚ pre hybridné hrozby (ktoré bolo zriadené v roku 2016 v rámci ESVČ) predstavujú hybridné hrozby Ruska najväčšiu hrozbu, pretože sú systematické, majú dobré zdroje a odlišný rozsah ako hybridné hrozby iných krajín.

4.4.3. V Strategickom kompase, ktorý EÚ prijala v marci 2022, sa stanovuje akčný plán na posilnenie bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ do roku 2030. Jedným z jeho aspektov je vytvorenie súboru nástrojov na boj proti hrozbám, ako sú manipulácia s informáciami a zasahovanie zo zahraničia.

4.5. *O efektívnosti v boji proti dezinformáciám*

4.5.1. Boj proti dezinformáciám má zásadný význam pre demokracie, právny štát a slobodu volebného práva.

4.5.2. Existujú však rozdiely medzi verejnými a súkromnými záujmami. V tomto boji majú zásadný význam oba prvky. Súkromné záujmy však nemôžu presahovať všeobecný verejný záujem.

4.5.3. V spoločnostiach, ktoré poskytujú online služby a sociálne médiá, sú už k dispozícii všetky technologické prostriedky na boj proti dezinformáciám.

4.5.4. EHSV navrhuje, aby Komisia a členské štáty vypracovali ucelenú stratégiu na ochranu slobody prejavu a právneho štátu s cieľom stanoviť zdroje a efektívne prístupy týkajúce sa rôznych rozmerov problému.

4.5.5. Pokiaľ ide o dezinformácie, hybridné hrozby a kybernetickú bezpečnosť, sú k dispozícii konkrétne protokoly, zabezpečenia a prostriedky. Na dosiahnutie efektívneho výsledku je však v EÚ potrebná aj jasná stratégia.

4.5.6. Vo Fínsku sú nástroje na podporu kritického myslenia neoddeliteľnou súčasťou vzdelávacieho systému od materských škôl až po vysoké školy. To pripravuje mladých ľudí na boj proti dezinformáciám zo všetkých zdrojov. Takýto systém by sa mal uplatňovať v celej EÚ.

V Bruseli 24. apríla 2024

*Predseda*
*Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru*
Oliver RÖPKE